ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន NEC BULLETIN គ.ជ.ប

លេខ ០១ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ២០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ 2013

នៅថ្ងៃ អាទិត្យ ទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣

ឯកឧត្តម អ៊ឹម សួស្ដី ប្រធាន គ.ជ.ប

មាតិកា

- គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់....................២
- ការចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា រវាង គ.ជ.ប មូលនិធិអន្តរជាតិ...........៤
- គ.ជ.ប ជួបពិភាក្សាជាមួយអង្គការជនពិការកម្ពុជា....................................៦
-បទសម្ភាសន៍ឯកឧត្តម ទេព នីថា អគ្គលេខាធិការ គ.ជ.ប ៨
- ការងារបោះឆ្នោតត្រូវបានធ្វើឡើងដោយត្រឹមត្រូវ ១០

necinfo@forum.org.kh www.necelect.org.kh Fax/Phone: (023) 214 374, 214 231, Tel: 012 855 018

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សេវាព័ត៌មានស្តីពីការបោះឆ្នោត

ដើម្បីសម្របសម្រួលនូវការទទួលបានព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) បានសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សេវាព័ត៌មានស្តីពីការបោះឆ្នោត នៅថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ វេលាម៉ោង ៩:០០ព្រឹក នៅសណ្ឋាគារ អ៊ឹមកើរៀលវីឡា និងហ្គាឌិន រាជធានីភ្នំពេញ ។

តាមរយៈសេវាព័ត៌មាននេះ ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់ នឹងអាចស្តាប់ព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានអំពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ដោយគ្រាន់តែធ្វើការហៅទូរស័ព្ទធម្មតាទៅកាន់លេខពិសេស **១២៨៥** ដោយ ឥតគិតថ្លៃ ។

ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ អគ្គលេខាធិការរង គ.ជ.ប អញ្ជើញចូលរួមពិធីសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សេវាព័ត៌មានស្តីពីការបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០១៣

ប្រជាពលរដ្ឋហៅទៅកាន់លេខទូរស័ព្ទឥតគិតថ្លៃនេះ នឹងអាចជ្រើសរើសប្រភេទព័ត៌មានដែលខ្លួន

ឯកឧត្តម អ៊ឹម សួស្តី ប្រធាន គ.ជ.ប មានប្រសាសន៍ក្នុងពិធីសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សេវាព័តមានស្តីពីការបោះឆ្នោត

ចង់ស្តាប់ ដោយគ្រាន់តែចុចលេខ ១២៨៥ លើទូរស័ព្ទរួចបញ្ជូន ហើយស្តាប់តាមការណែនាំសារជាសំឡេងនោះ ។ សេវាព័ត៌មានស្តីពីការបោះឆ្នោត រួមមាន ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងរបៀបនៃការបោះឆ្នោត ពេលវេលាដែលការិយាល័យបោះឆ្នោតនឹងត្រូវបើក ឯកសារដែលត្រូវការសម្រាប់ការបោះឆ្នោត ឬធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីឱ្យដឹងថាតើប្រជាពលរដ្ឋបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតហើយឬនៅ និងថាតើត្រូវទៅបោះឆ្នោតនៅកន្លែងណា ?

ប្រព័ន្ធព័ត៌មានថ្មីនេះប្រើបច្ចេកវិទ្យាមួយដែលហៅថា ប្រព័ន្ធឆ្លើយតបជាសំឡេង (Interactive voice Respone system) ដែលជាប្រព័ន្ធអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ជ្រើសរើសដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ នូវព័ត៌មានមួយណាដែលខ្លួនចង់ស្តាប់ នៅពេលណា និងទីកន្លែងមួយណាក៏បាន ។

ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសសម្រាប់សេវាព័ត៌មាននេះ ត្រូវបានផ្តល់ដោយអង្គការវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ (OI) និងអង្គការមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត (IFES) បញ្ញត្តករគមនាគមន៍កម្ពុជាព្រមទាំងមានការគាំទ្រពីក្រុមហ៊ុន ផ្តល់សេវាអ៊ីនធើណែត EZECOM និងប្រតិបត្តិករទូរស័ព្ទចល័តទាំងអស់។ ម្យ៉ាងទៀតការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ដោយទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (USAID) ។

នៅក្នុងពិធីសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សេវាព័ត៌មានស្តីពីការបោះឆ្នោត ឯកឧត្តម អ៊ឹម សួស្តី ប្រធាន គ.ជ.ប បានមានប្រសាសន៍ថា៖ ក្រៅពីការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការបោះឆ្នោតតាមរយៈ វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ទូរស័ព្ទ ទូរសារ បដា ខិត្តប័ណ្ណ ប័ណ្ណព័ត៌មានអ្នកបោះឆ្នោត ឥឡូវនេះយើងនៅមានការផ្តល់ព័ត៌មាន

មន្ត្រី គ.ជ.ប ចូលរួមពីធីសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សេវាព័តីមានស្តីពីការបោះឆ្នោត

តាមរយៈទូរស័ព្ទចល័តលេខពិសេស ១២៨៥ នេះទៀត ។ ហើយដែលតាមរយៈ លេខពិសេសនេះ លោកអ្នកអាចទទួលព័ត៌មានអំពីការបោះឆ្នោតតាមតម្រូវការ ទោះបីនៅទីណា និងពេលណាក៏ដោយ ៕

ការចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា រវាង គ.ជ.ប មូលនិធិអន្តរជាតិសំរាប់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត និងវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ

ពិធីចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា (រូបខាងឆ្វេង លោក Robert A.Petterson ប្រធានអង្គការ IFES, រូបកណ្ដាល លោកជំទាវបណ្ឌិត ស៊ីន ជុំបូ អនុប្រធាន គ.ជ.ប, រូបខាងស្ដាំ លោកស្រី ជឹម ម៉ាណាវី នាយិកាប្រតិបត្តិវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ)

កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត (IFES) និងវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ(OI) បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នានៅសណ្ឋាគារអ៊ុមកើរៀល វីឡា និងហ្គាឌិន នៅរាជធានីភ្នំពេញ។

អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នានេះធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ តម្លាភាពនិងភាពពេញលេញនៅក្នុងការបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំអ្នកបោះឆ្នោត ដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យប្រជាជនទទួលបានព័ត៌មានដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ដោយប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទចល័តរបស់ខ្លួនតាមរយៈប្រព័ន្ធឆ្លើយតបជាសំឡេង។

ខ្លឹមសារនៃអនុស្សរណៈបានកំណត់ផងដែរអំពីលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ដូចជា៖

រូបថតអនុស្សាវរីយ៍ការចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា រវាង គ.ជ.ប មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត និងវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ

ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភាគីនៃអនុស្សរណៈ ការសម្របសម្រួលការងារ ការទំនាក់ទំនង ថេរវេលានៃការអនុវត្ត ការកែប្រែ និងការបញ្ចប់អនុស្សរណៈជាដើម។

តាមខ្លឹមសារនៃអនុស្សរណៈនេះបានលើកឡើង

តំណាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ចូលរួមពិធីចុះហត្ថលេខាអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា

ថាអង្គការ (IFES) គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលនាំមុខគេក្នុងការផ្តល់ជំនួយបោះឆ្នោត និងការលើកកម្ពស់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ។ អង្គការនេះធ្វើការលើកកម្ពស់ស្ថិរភាពលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ តាមរយៈការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងតាមការអនុវត្តស្រាវជ្រាវ ដែលទាក់ទងទៅនឹងវដ្តនៃការបោះឆ្នោតនៅក្នុងប្រទេសនានា ជុំវិញពិភពលោក ។

ចំណែកវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកមួយ ដែលធ្វើលើការងារបង្កើនការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានិងការទទួលបានព័ត៌មាននៅក្នុងប្រទេស តាមរយៈការប្រើជាភាសាខ្មែរនៅក្នុងបច្ចេកវិទ្យានិងកាត់បន្ថយឧបសគ្គផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាក្នុងការទទួលបានព័ត៌មាន ។ អង្គការនេះបានទទួលមូលនិធិពីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (USAID) ក្នុងការបង្កើតចែកចាយព័ត៌មានទៅកាន់ប្រជាពលរដ្ឋ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឆ្លើយតបជាសំឡេង (Interactive Voice Respone System) និងជា

តទៅទំព័រទី ១៨

គ.ជ.ប ជួបពិភាក្សាជាមួយអង្គការជនពិការកម្ពុជា

ជំនួបពិភាក្សារវាង គ.ជ.ប ជាមួយអង្គការជនពិការកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកឧត្តម អ៊ឹម សួស្ដី ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប) បានអនុញ្ញាតឱ្យលោក ងីន សៅរ័ត្ន ប្រធានអង្គការជនពិការកម្ពុជា និងសហការីចូលជួបសំដែងការគួរសម និងពិភាក្សាពីការចូលរួមបោះឆ្នោតរបស់ជនពិការកម្ពុជា ។

នៅក្នុងជំនួបពិភាក្សានោះលោក ងីន សៅរ័ត្ន បានលើកឡើងពីការងារមួយចំនួនដែលអង្គការជនពិការកម្ពុជាត្រូវពិភាក្សារួមមាន ៖

- ស្នើសុំឱ្យ គ.ជ.ប បង្កើតតារាងមួយនៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់បង្ហាញឈ្មោះជនពិការ ថាតើមានជនពិការប៉ុន្មាននាក់ចូលរួមបោះឆ្នោត ។
- សុំកិច្ចសហការបណ្ដុះបណ្ដាល ដល់មន្ត្រីបោះឆ្នោត ដើម្បីឱ្យមន្ត្រីបោះឆ្នោតយល់ដឹងថាតើត្រូវធ្វើកិច្ចការជនពិការយ៉ាងដូចម្ដេច និងជួយជនពិការយ៉ាងណា ។

ឯកឧត្តម អ៊ឹម សួស្ដី បានមានប្រសាសន៍ថា នៅថ្ងៃខាងមុខ គ.ជ.ប នឹងត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសមន្ត្រី បុគ្គលិកឱ្យចូលបម្រើការងារបោះឆ្នោត ។ ជាទូទៅ គ.ជ.ប តែងតែណែនាំឱ្យធ្វើការជ្រើសរើសស្ត្រីឱ្យបានច្រើនក្នុងការចូលបម្រើការងារបោះឆ្នោត ហើយជនពិការដែលមានលទ្ធភាពធ្វើកិច្ចការនេះបាន ក៏ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមផងដែរ ។ ចំពោះការបង្ហាញឈ្មោះជនពិការនៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់ឆ្នាំនេះ គឺមិនអាចធ្វើបានទេ ពីព្រោះបញ្ជីបោះឆ្នោតត្រូវបានផ្ដល់សុពលភាពរួចរាល់ហើយ

មិនអាចកែប្រែបានទេ ។ ប៉ុន្តែយើងអាចធ្វើកិច្ចការនេះនៅពេលពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ ។ ក៏ប៉ុន្តែឯកឧត្តម បានសុំឱ្យអង្គការជនពិការពិភាក្សាជាមួយជនពិការ ថាតើពួកគាត់ចង់បង្ហាញឈ្មោះ ឬយ៉ាងណានៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោតនោះ ហើយខាង គ.ជ.ប នឹងពិភាក្សាផ្នែកបច្ចេកទេសបន្ថែមទៀត ថាតើត្រូវដាក់កូឡោនបន្ថែមត្រង់ណា ?

មន្ត្រី គ.ជ.ប ជំនួបពិភាក្សាជាមួយអង្គការជនពិការកម្ពុជា

លោក ងិន សៅរ័ត្ន បានជម្រាបជូនឯកឧត្តមប្រធាន គ.ជ.ប ថាបើប្រៀបធៀបទៅនឹងគណៈកម្មាធិការរៀបចំការបោះឆ្នោត នៅប្រទេសមួយចំនួនឃើញថា គ.ជ.ប នៅប្រទេសកម្ពុជាបានជួយដល់អង្គការជនពិការបានច្រើនជាងប្រទេសទាំងនោះទាក់ទងនឹងការងារបោះឆ្នោត ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា នៅថ្ងៃបោះឆ្នោតខាងមុខនេះ អង្គការជនពិការកម្ពុជា នឹងដាក់អ្នកសង្កេតការណ៍ឱ្យចូលរួមសង្កេតមើលដំណើរការ បោះឆ្នោតផងដែរ ។

ពីឆ្វេងលោក ងិន សៅរ័ត្ន និងសហការីនៃអង្គការជនពិការកម្ពុជា

ទាក់ទងនឹងការិយាល័យបោះឆ្នោត ឯកឧត្តមបានបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា គ.ជ.ប បានណែនាំដល់មន្ត្រីលេខាធិការដ្ឋានរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត (លធ/ខប) ឱ្យពិចារណា និងពិនិត្យមើលថាតើត្រូវជួយសម្រួលដល់ជនពិការនៅពេលបោះឆ្នោតយ៉ាងដូចម្តេច ។ រីឯសឺមីរ៉ឺងសម្រាប់ឱ្យជនពិការភ្នែកទាំងសងខាងស្ទាបក្នុងការបោះឆ្នោត នោះគឺមាននៅគ្រប់ការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងអស់ នៅថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

ចំពោះការបណ្តុះបណ្តាល ឯកឧត្តម ប្រធាន គ.ជ.ប បានបន្ថែមថា បើអង្គការជនពិការ ចង់ឱ្យ គ.ជ.ប ជួយគឺ គ.ជ.ប អាចជួយបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងការងារបោះឆ្នោតដល់ជនពិការបាន ។

រូបថតអនុស្សាវរីយ៍ រវាងមន្ត្រី គ.ជ.ប និងអង្គការជនពិការកម្ពុជា

ឯកឧត្តម អ៊ឹម សួស្តី បានបញ្ជាក់ថា សូមឱ្យអង្គការជនពិការកម្ពុជាដាក់អ្នកសង្កេតការណ៍ដែលឯករាជ្យ និងសូមជួយវាយតម្លៃការបោះឆ្នោតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ ៕

បទសម្ភាសន៍ឯកឧត្តម ទេព នីថា អគ្គលេខាធិការ គ.ជ.ប ជាមួយទូរទស្សន៍ថៃ ប៉ុស្តិ៍លេខ៩ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥

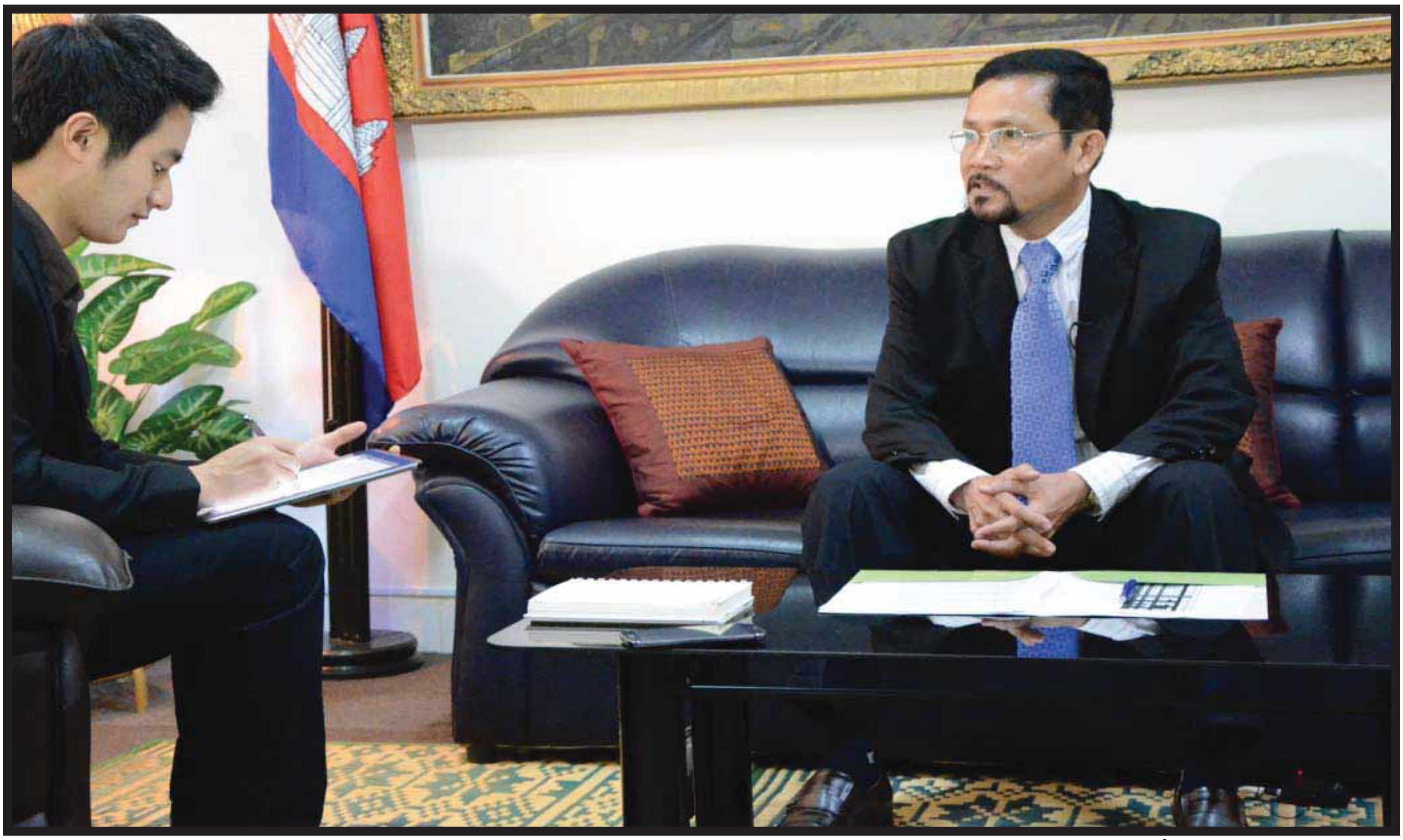

ឯកឧត្តម ទេព នីថា អគ្គលេខាធិការ គ.ជ.ប (រូបខាងស្តាំ) ផ្តល់បទសម្ភាសន៍ជាមួយទូរទស្សន៍ថៃ

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ នឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៣ ជាមួយគ្នានេះដែរ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងការបោះឆ្នោត ដើម្បីឱ្យបានយល់ដឹងអំពីដំណើរការនៃការរៀបចំការបោះឆ្នោតនេះ ។ ការផ្សព្វផ្សាយត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ បដា ខិត្តប័ណ្ណ សារព័ត៌មាន និងសេវាកម្មសារជាសំឡេងតាមទូរស័ព្ទដោយឥតគិតថ្លៃ ។ ហើយជាពិសេសទៀត បានជួបជាមួយតំណាងគណបក្សនយោបាយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ជាតិ អន្តរជាតិ អ្នកសារព័ត៌មានជាតិ និងអន្តរជាតិតាមរយៈការប្រជុំប្រចាំសប្តាហ៍ និងប្រចាំខែ ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកឧត្តម ទេព នីថា អគ្គលេខាធិការ គ.ជ.ប បានអនុញ្ញាតឱ្យទូរទស្សន៍ថៃប៉ុស្តិ៍លេខ៩ ធ្វើបទសម្ភាសន៍មួយទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រនីតិកាលទី៥។ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន គ.ជ.ប សូមធ្វើការចុះផ្សាយនូវបទសម្ភាសន៍នេះដូចតទៅ ៖

សំណួរ : តើការបោះឆ្នោតនៅឆ្នាំនេះ មានអ្វីខុសប្លែកពីការបោះឆ្នោតនៅអាណត្តិមុនៗឬទេ ?

ចម្លើយ : ធម្មតាពីការបោះឆ្នោតមួយទៅការបោះឆ្នោតមួយ តែងតែមានការកែលម្អការបោះឆ្នោត

ឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរឡើង ។ អញ្ចឹងទេ បើប្រៀបធៀបការរៀបចំនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣នេះ យើងមានការកែលម្អច្រើនជាងការបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០០៨ ៖

យើងកែលម្អការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣នេះ បានប្រព្រឹត្តទៅល្អ និងទទួលបានលទ្ធផលល្អ ។ ហើយនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត បើតាមការត្រួតពិនិត្យបញ្ជីបោះឆ្នោតរបស់ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួនឃើញថាបញ្ជីបោះឆ្នោតមានគុណភាពខ្ពស់គឺមានអ្នកបោះឆ្នោតរហូតដល់ជិត ៩៨% ។ ដោយឡែកទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត ដែលយើងធ្វើនៅពេលខាងមុខនេះ គ.ជ.ប ក៏បានកែលម្អមួយចំនួនទៅលើនីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោត ជាពិសេសទៀត ការដាក់/ទទួល និងដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងទាក់ទង នឹងការបោះឆ្នោត ។

ចំណុចថ្មីឆ្នាំនេះ ដែលយើងធ្វើច្រើននោះ គឺការអប់រំអ្នកបោះឆ្នោតអំពីការបោះឆ្នោត ដើម្បីអំពាវនាវប្រជាពលរដ្ឋដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតអញ្ជើញទៅបោះឆ្នោត ។ អញ្ចឹងទេ យើងសង្ឃឹមថាការបោះឆ្នោតនៅឆ្នាំ២០១៣នេះ អាច នឹងមានអ្នកបោះឆ្នោតអញ្ជើញទៅបោះឆ្នោតច្រើនជាងការបោះឆ្នោតអាណត្តិមុនៗ ។

សំណួរ : ទាក់ទងទៅនឹងអ្នកសារព័ត៌មានអន្តរជាតិថា ការបោះឆ្នោតនៅប្រទេសកម្ពុជា មិនយុត្តិធម៌ មិនតម្លាភាព ដំណើរការទៅមិនរលូន តើឯកឧត្តមយល់យ៉ាងណាដែរ ?

ចម្លើយ : ខ្ញុំគិតថា នេះជាសំណួរល្អ ហើយជាធម្មតាក្នុងការរៀបចំការងារផ្សេងៗ ពិសេសការងារបោះឆ្នោត យើងមិនអាចធ្វើឱ្យបានល្អ ១០០% ទេ តែងតែមានការលើកសរសើរ និងទទួលការរិះគន់ទៅលើការរៀបចំការបោះឆ្នោត។ បើយើងប្រៀបធៀបនឹងការវាយតម្លៃទៅលើការរៀបចំការបោះឆ្នោតនៅប្រទេសកម្ពុជាកន្លងមកយើងឃើញថា ជាទូទៅអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិបានវាយតម្លៃជាវិជ្ជមានអំពីការបោះឆ្នោតនៅប្រទេសកម្ពុជា កាន់តែបានល្អប្រសើរឡើងពីការបោះឆ្នោតមួយទៅការបោះឆ្នោតមួយ ។ ក៏ប៉ុន្តែមានមតិរិះគន់ដល់ គ.ជ.ប ដែរថា ការរៀបចំនេះវាពុំទាន់ដល់ស្តង់ដាអន្តរជាតិ។ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដែលយើងធ្វើបាននេះ គឺជាសមិទ្ធផលផ្ទាល់របស់កម្ពុជា ទៅតាមសមត្ថភាព និងស្ថានភាពរបស់កម្ពុជាផ្ទាល់ ហើយប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាអាចទទួលយកបានទាំងអស់គ្នា ។

សំណួរ : តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះនៃការបោះឆ្នោតដែល គ.ជ.ប បានជួបប្រទះជាញឹកញាប់?

ចម្លើយ: តាមពិតបើនិយាយពីរឿងទូទៅនៅក្នុងការបោះឆ្នោត វាមានស្ទើរគ្រប់បញ្ហាទាំងអស់តែកន្លែងដែលគួរកត់សម្គាល់ខ្លាំងជាងគេ ៖

ទី១ ឈ្មោះនៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោត គេថាឈ្មោះនៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោតគឺមានឈ្មោះខ្មោច មានឈ្មោះជនបរទេសនៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ទី២ បញ្ហាដែលកើតឡើងគឺលិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងការបោះឆ្នោត។ មតិមួយចំនួនតែងតែលើកឡើងថា មានការក្លែងបន្លំលិខិតទាំងនេះ ។ ហើយការងារនេះកើតតាំងតែពីអាណត្តិមុនមក ។ សម្រាប់អាណត្តិនេះ គ.ជ.ប ខិតខំដោះស្រាយបញ្ហាទាំង ២ខាងលើហ្នឹង ៖

១- ការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ក្រោយពី គ.ជ.ប បានផ្តល់សុពលភាព មានអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួនរកឃើញថា បញ្ជីបោះឆ្នោត

តទៅទំព័រទី ១៤

ការងារបោះឆ្នោតត្រូវបានធ្វើឡើងដោយត្រឹមត្រូវ ស្របតាមច្បាប់ បទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោត

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) តែងបើកចំហនូវរាល់កិច្ចការរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជាការរៀបចំបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះនិងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១២និង បទបញ្ជា និងនីតិវិធី សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ឆ្នាំ២០១៣។គណបក្សនយោបាយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ភាគីពាក់ព័ន្ធបានចូលរួមផ្តល់មតិយោបល់សំដៅធ្វើយ៉ាងណាឱ្យបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនេះ កាន់តែមានភាពល្អប្រសើរឡើង ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និង តម្លាភាព ។

ដើម្បីឱ្យសាធារណជនបានយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ និងឆ្លើយតបទៅនឹងមតិរិះគន់មួយចំនួនទាក់ទងនឹងដំណើរការបោះឆ្នោត គ.ជ.ប សូមធ្វើការស្រាយបំភ្លឺដូចខាងក្រោម ។

I- **អំពីបញ្ជីបោះឆ្នោត** :

ក្នុងបំណងរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតមួយឱ្យកាន់តែមានភាពសុក្រឹត និងប្រកបដោយគុណភាពថែមទៀតនោះ គ.ជ.ប បានដាក់ចេញនូវវិធានការ ១៥ ចំណុច ហើយបានអនុវត្តតាំងពីមុនពេលចាប់ផ្តើម និងក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តជាក់ស្តែង ការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១២ ។ វិធានការនេះរួមមាន ៖

១- សហការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ផលិតស្ប៉ូតវីដេអូស្តីពីនីតិវិធី និងការអនុវត្តការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះនិងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលស្ប៉ូតនេះ បានចាក់ផ្សាយតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងចែកផ្សាយដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

២- សហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃចេញសេចក្តីណែនាំដល់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធឱ្យយកចិត្តទុកដាក់គាំទ្រ និងបង្កលក្ខណៈឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ និងស្មៀនបំពេញការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងបានកែប្រែពេលម៉ោងបំពេញការងារ ពីធ្វើការពីម៉ោង ៧:០០នាទី ដល់ម៉ោង ១៧:៣០នាទី មកជាការធ្វើការងារពីរពេលវិញ គឺពេលព្រឹកចាប់ពីម៉ោង ៧:០០នាទី ដល់ម៉ោង ១១:៣០នាទី និងរសៀលពីម៉ោង ១៤:០០នាទី ដល់ម៉ោង ១៧:៣០ នាទី ។

៣- សហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃចេញសេចក្តីណែនាំដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឱ្យធ្វើការប្រជុំប្រចាំសប្តាហ៍ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យអំពី វឌ្ឍនភាព បញ្ហាប្រឈមនានា ក្នុងដំណើរការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត សំដៅជម្រុញដំណើរការនេះឱ្យប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

៤- ធ្វើលិខិតទៅអភិបាល នៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីស្នើសុំកិច្ចសហការគាំទ្រដំណើរការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងស្នើសុំកិច្ចសហការក្នុងការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ និងលើកទឹកចិត្តមន្ត្រីបុគ្គលិកក្រោមឱវាទ និងប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងរាជធានី ខេត្ត ឱ្យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬលុបឈ្មោះសមាជិកគ្រួសារដែលស្លាប់ ឬផ្លាស់ចេញ ចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ដោយមានកិច្ចសហការពីគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត គ.ជ.ប បានចុះផ្សព្វផ្សាយខ្លឹមសារនេះ ដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងស្មៀន នៅតាមរាជធានី ខេត្តមួយចំនួន ។

៥- ផ្ញើលិខិតទៅគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័នរដ្ឋដើម្បីស្នើសុំកិច្ចសហការក្នុងការអំពាវនាវ និងលើកទឹកចិត្តមន្ត្រីបុគ្គលិកក្រោមឱវាទឱ្យទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬទៅលុបឈ្មោះស្ទួនចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១២ និងឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ។

៦- ផ្ញើលិខិតទៅគ្រប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ អំពាវនាវឱ្យចូលរួមក្នុងការអប់រំអ្នកបោះឆ្នោត និងសាធារណជន អំពីការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឆ្នាំ ២០១២ និងឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ។

៧- រៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយតំណាងក្រសួង និងស្ថាប័នរដ្ឋ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងគោលបំណង ៖

- បំផុសយុវជនទើបគ្រប់អាយុបោះឆ្នោត អ្នកមិនធ្លាប់បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត អ្នកផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅចូលថ្មីឱ្យទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតាមសាលាឃុំ សង្កាត់ តាមការជូនដំណឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់។

- បំផុសមន្ត្រីតាមក្រសួងមន្ទីររបស់រដ្ឋឱ្យទៅមើលឈ្មោះ និងកែតម្រូវឈ្មោះ ក្នុងករណីមានខុសទិន្នន័យ ។

- បំផុសមន្ត្រី និងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានឈ្មោះលើសពីមួយក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតឱ្យទៅរាយការណ៍ជូនស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីលុបឈ្មោះលើសចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ដោយទុកឈ្មោះតែមួយនៅកន្លែងដែលត្រូវបោះឆ្នោត ។

៨- ដើម្បីលុបឈ្មោះស្ទួនក្នុងឃុំ សង្កាត់ មជ្ឈមណ្ឌលកុំព្យូទ័រនៃ គ.ជ.ប បានរកឃើញឈ្មោះស្ទួនមួយចំនួន ហើយបានស្រង់ឈ្មោះស្ទួនទាំងនោះចូលក្នុងទម្រង់ **១០២៦** រួចបញ្ជូនទៅឃុំ សង្កាត់ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវបន្តមុននឹងលុបឈ្មោះទាំងនោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ។ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងប្រតិបត្តិការបញ្ចូលឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនៅមជ្ឈមណ្ឌលកុំព្យូទ័រ គ.ជ.ប បានបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់លើការបញ្ចូលទិន្នន័យទ្វេដង ក្នុងការបញ្ចូលឈ្មោះ លុបឈ្មោះនិងកែតម្រូវទិន្នន័យ សំដៅធ្វើយ៉ាងណា ឱ្យបញ្ជីបោះឆ្នោតកាន់តែមានភាពសុក្រឹត ។

៩- បង្ហោះបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយលើគេហទំព័រ www.voterlist.org.kh ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកឈ្មោះ ឬផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យអ្នកបោះឆ្នោត ។

១០- ចេញសេចក្តីណែនាំ ឱ្យបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌល ស្វែងរកឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណែតតាមគេហទំព័រ www.voterlist.org.kh នៅតាមលេខាធិការដ្ឋានរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត និងនៅតាមមន្ទីរនានាចំណុះរាជធានី ខេត្ត និងមានទូរស័ព្ទ (Hotline) ចំនួន ៥ ខ្សែសម្រាប់ឱ្យសាធារណជនទំនាក់ទំនងស្វែងរកឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត។

១១- ផ្ញើលិខិតទៅក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីស្នើសុំអន្តរាគមន៍ដល់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត បង្កលក្ខណៈដល់សាលាឃុំ សង្កាត់នៃរាជធានី ខេត្តណាដែលមានលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពអាចប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ ជាមួយនឹងអ៊ីនធើណែត សំដៅពង្រឹងគុណភាព បញ្ជីបោះឆ្នោត

និងបម្រើសេវាជូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការស្វែងរកឈ្មោះ និងទិន្នន័យក្នុងពេលពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះនិងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

១២- ធ្វើលិខិតទៅក្រសួងធម្មការ និងសាសនា ដើម្បីឱ្យជួយអន្តរាគមន៍គ្រប់ទីវត្តអារាម ក្នុងពិធីដាក់បិណ្ឌជួយផ្សព្វផ្សាយនិងផ្ដល់ព័ត៌មានដល់ប្រជាពលរដ្ឋ អំពីការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

១៣- សមាជិក សមាជិកា គ.ជ.ប និងអគ្គលេខាធិការ អគ្គលេខាធិការរង គ.ជ.ប ចុះតាមឃុំ សង្កាត់នៅរាជធានី ខេត្តមួយចំនួន ដើម្បីពិនិត្យមើលការអនុវត្តជាក់ស្ដែងរបស់ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ។

១៤- រៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយ តំណាងគណបក្សនយោបាយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយប្រចាំសប្ដាហ៍ ដើម្បីជូនព័ត៌មាន ផ្លាស់ប្ដូរយោបល់ព័ត៌មាន អំពីការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះនិងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនិងអំពាវនាវឱ្យចូលរួមសហការតាមតួនាទី ដើម្បីអប់រំប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ពិសេសឱ្យទៅពិនិត្យមើលបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងដែលមានបិទផ្សាយព្រមគ្នា នៅតាមសាលាឃុំ សង្កាត់ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ ។

១៥- រៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយជូនព័ត៌មាន និងសម្របសម្រួលឱ្យតំណាងស្ថានទូតប្រចាំនៅកម្ពុជា ចុះពិនិត្យមើលសកម្មភាពចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតាមឃុំសង្កាត់ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្ត កណ្ដាល ។

ការពិតការរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតដោយគ.ជ.ប ដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរៀងរាល់ឆ្នាំនេះ គឺមិនអាចធ្វើឱ្យបញ្ជីបោះឆ្នោតមានភាពសុក្រឹត ១០០% ទេ ព្រោះថាការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍មិនចាប់បង្ខំ។

តាមការស្រាវជ្រាវ ប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតអចិន្ត្រៃយ៍ តែងតែមានភាពប៉ោងឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយការខកខានលុបឈ្មោះអ្នកស្លាប់ អ្នកបាត់បង់សិទ្ធិ អ្នកផ្លាស់ទីលំនៅចេញ និងឈ្មោះស្ទួនចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ពីព្រោះ គ.ជ.ប មិនអាចលុបឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋណាម្នាក់ ចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតដោយគ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់បានឡើយ ។ មិនថាតែនៅប្រទេសកម្ពុជាយើងទេប្រទេសណាក៏ដោយ ឱ្យតែអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធបែបនេះ គឺប្រឈមនឹងបញ្ហានេះដូចគ្នា។

ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ គ.ជ.ប ខិតខំប្រឹងប្រែងបង្កើតយន្តការ ដើម្បីលុបឈ្មោះប៉ោងក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ដូចជា ការជម្រុញឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលមានឈ្មោះលើសពីមួយកន្លែងនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតឱ្យទៅលុបឈ្មោះលើសចេញ ដោយរក្សាទុកឈ្មោះតែមួយក្នុងបញ្ជីដែលខ្លួនត្រូវបោះឆ្នោត ណែនាំឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ស្រង់ឈ្មោះស្ទួន ដើម្បីត្រៀមលុបចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនៅក្នុងពេលពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ជាលទ្ធផល គ.ជ.ប ទទួលបានលទ្ធផលកាន់តែល្អប្រសើរឡើងជាបន្តបន្ទាប់។

សរុបមកលទ្ធផលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១២ គឺមានឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតចំនួន ៩.៦៧៥.៤៥៣នាក់ និងមានការិយាល័យបោះឆ្នោត ចំនួន ១៩.០០៩ ការិយាល័យ ។ បញ្ជីបោះឆ្នោតនេះត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ។ ថ្មីៗនេះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មួយបានធ្វើសវនកម្មលើបញ្ជីបោះឆ្នោតនេះ ហើយបានវាយតម្លៃថា អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះ ឆ្នោតចំនួនជិត ៩៨% ។

II- **អំពីការជ្រើសរើសមន្ត្រីបោះឆ្នោត** :

គ.ជ.ប បើកទូលាយ មិនរើសអើងសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទស្របតាមមាត្រា ៣៦ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញដែលចែងថា "ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ មានសិទ្ធិជ្រើសរើសមុខរបរ សមស្របតាមសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់សង្គម" ។ ម្យ៉ាងទៀត តាមច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រមាត្រា១២ចែងថា" គ.ជ.បជាអង្គការឯករាជ្យ និងអព្យាក្រឹត ក្នុងការអនុវត្តសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ សមាជិកទាំងឡាយនៃ គ.ជ.ប និងសមាជិក នៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវមានជំហរអព្យាក្រឹតឥតលម្អៀង ក្នុងការអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត" ។

យុវជនដែលមកសម្ភាសន៍ចូលបម្រើការងារនៅទីស្តីការ គ.ជ.ប

គ.ជ.ប បានរៀបចំជ្រើសរើសសមាសភាពគណៈកម្មការរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត និងគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត រាប់សន្លឹកឆ្នោត តាមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី៣ និងទី៤ នៃមាត្រា ១៦ថ្មី ១៨ថ្មី ២០ថ្មី និងមាត្រា ២២ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គ.ជ.ប។ ដូចនេះអនុសាសន៍ទាំងឡាយណា ដែលសុំបង្កើតគណៈកម្មការជ្រើសរើសផ្សេងពីនេះ ពុំត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ឡើយ ។

III- **អំពីមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និង កម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ធ្វើសកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោត** :

មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ និងមន្ត្រីតុលាការ ក៏ជាពលរដ្ឋដែរ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាត្រា ៣៥ ចែងថា "ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ មានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងជីវភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ របស់ប្រទេសជាតិ" ។ ច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មាត្រា ៣៧ ហាមមន្ត្រីរាជការប្រើប្រាស់មុខងាររបស់ខ្លួន និងការប្រើប្រាស់សម្ភាររបស់រដ្ឋ ដើម្បីបម្រើសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយ ។ ដូចនេះក្រៅពីពេលបំពេញមុខងារ មន្ត្រីរាជការមានសិទ្ធិដូចប្រជាពលរដ្ឋដទៃទៀតដែរ។

IV- **អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន និងមធ្យោបាយរដ្ឋក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត** :

ច្បាប់បោះឆ្នោត បទបញ្ជា និងនីតិវិធី បានហាមមិនឱ្យយកធនធានរដ្ឋធ្វើជាមធ្យោបាយក្នុងការធ្វើសកម្មភាពឃោសនាគាំទ្រគណបក្សឡើយ ។ គ.ជ.ប បានកំណត់ក្នុងបទបញ្ជា និងនីតិវិធីចំពោះមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដែលមានស្លាកលេខរាជការរដ្ឋ ន.ប ខ.ម រាជរដ្ឋាភិបាល មិនឱ្យប្រើប្រាស់ធ្វើសកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោត។ ចំពោះការហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់យានយន្ត ឬទោចក្រយានដែលគ្មានស្លាកលេខ ធ្វើជាមធ្យោបាយក្នុងសកម្មភាពឃោសនា មិនមែនជាសមត្ថកិច្ចរបស់ គ.ជ.ប ទេ។ ប៉ុន្តែ គ.ជ.ប អំពាវនាវឱ្យការប្រើប្រាស់យានយន្តក្នុងការឃោសនាបោះឆ្នោត ត្រូវគោរពច្បាប់ចរាចរណ៍។ ជាក់ស្តែងកន្លងមក ករណីមានពាក្យ

បណ្តឹង ស្តីពីការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនរបស់រដ្ឋ ក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត គ.ជ.ប តែងធ្វើការដោះស្រាយព្រមទាំងដាក់ពិន័យទៅលើអ្នករំលោភបំពានលើការហាមឃាត់នេះផងដែរ ។

គ.ជ.ប បាននិងកំពុងរៀបចំស្ប៉ុតអប់រំក្នុងគោលដៅអប់រំផ្សព្វផ្សាយ អំពីការហាមប្រើប្រាស់នូវធនធានរដ្ឋក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត។

V- **ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរដ្ឋក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត** :

- ក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត កន្លងមក គ.ជ.ប បានរៀបចំកម្មវិធីគោលនយោបាយ គណបក្សដោយចាក់ផ្សាយក្នុងមួយថ្ងៃយ៉ាងតិច ៦ ម៉ោង តាមទូរទស្សន៍ចំនួន ២ ម៉ោង វិទ្យុ FM ចំនួន ២ ម៉ោង និងវិទ្យុ AM ចំនួន ២ម៉ោង ។

- ពេលវេលានៃការចាក់ផ្សាយត្រូវបានសម្របសម្រួលតាមពេលវេលាដ៏សមស្របមួយ។

- ក្រៅពីម៉ោងផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយរបស់គណបក្ស គ.ជ.ប បានផ្សព្វផ្សាយស្ប៉ុតអប់រំកម្មវិធីស្វែងយល់អំពីការបោះឆ្នោតផងដែរ ។

- កន្លងមក គ.ជ.ប មានគោលការណ៍ដាច់ដោយឡែក ដោយផ្តល់ឱកាសដល់គណបក្សនយោបាយទិញម៉ោងផ្សាយពីវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ឯកជនដោយឈរលើគោលការណ៍ស្មើភាព ។

- គ.ជ.ប មានគោលការណ៍ហាមគណបក្សនយោបាយទិញម៉ោងផ្សាយផ្តាច់មុខ ។/

តមកពីទំព័រទី ៨ **ការចុះហត្ថលេខាលើ...**

សារខ្លីៗ (Short Message Service) ។ ហើយក្នុងនោះក៏បានចែងផងដែរថា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតគឺជាស្ថាប័នឯករាជ្យនិងអព្យាក្រឹត ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងគ្រប់គ្រងចាត់ចែងការបោះឆ្នោតនៅកម្ពុជា ។/

តមកពីទំព័រទី ៩ **បទសម្ភាសន៍ឯកឧត្តម ទេព នីថា...**

មានកម្រិតល្អដែលមានឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតរហូតដល់ ៩៨% ឯណោះ ។

២- ទាក់ទងនឹងលិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងការបោះឆ្នោត ប្រជាពលរដ្ឋដែលគ្មានឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដើម្បីបោះឆ្នោត

ការធ្វើលិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់បម្រើឱ្យការបោះឆ្នោត

អាចនាំសាក្សី ២នាក់ ទៅជួបមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ដើម្បីសុំលិខិតនោះមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ហើយគាត់អាចប្រើប្រាស់លិខិតនោះបោះឆ្នោតបាន ។ ការងារនេះ គ.ជ.ប បានសហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃរៀតបន្តឹងក្នុងការចេញលិខិតនេះ គឺត្រូវឱ្យមានរបាយការណ៍បិទផ្សាយជាសាធារណៈឱ្យបានដឹងថាការចេញលិខិតបានប៉ុន្មាននៅពេលចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ហើយចេញបានប៉ុន្មានទៀតនៅពេលបោះឆ្នោត។ ការងារទាំងអស់នេះ គ.ជ.ប ឱ្យគណបក្សនយោបាយ ឬអ្នកសង្កេតការណ៍អាចពិនិត្យឯកសារ ដែលមេឃុំ ចៅសង្កាត់ចេញលិខិតនេះនៅឃុំសង្កាត់ទៀត ។ គ.ជ.ប បានដោះស្រាយបញ្ហាទាំងពីរនេះ សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ។

សំណួរ : តើព្រះសង្ឃអាចបោះឆ្នោតបានឬទេ ?

ចម្លើយ : *អាចបោះឆ្នោតបាន ។*

សំណួរ : ចុះជនបរទេសដែលបានសញ្ជាតិខ្មែរអាចបោះឆ្នោតបានឬទេ ?

ចម្លើយ : *ឱ្យតែអ្នកមានសញ្ជាតិខ្មែរអាចបោះឆ្នោតបានទាំងអស់ ។*

ការហាមឃាត់មិនឱ្យបោះឆ្នោតគឺ ៖

- អ្នកដែលមានទោសជាប់ពន្ធនាគារ

- អ្នកដែលបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោត ដោយសារគាត់មានទោសត្រូវបានគេដកហូតសិទ្ធិបោះឆ្នោត

- អ្នកវិកលចរិកដែលមានឯកសារបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ។

សំណួរ : ពាក់ព័ន្ធជាមួយលោក សម រង្ស៊ី ដែលត្រូវមានទោស តើគាត់អាចត្រឡប់មកចូលរួមបោះឆ្នោតអាណត្តិនេះបានដែរ ឬទេ ?

ចម្លើយ: *បើតាមច្បាប់មិនអាចបានទេ ពីព្រោះឈ្មោះរបស់គាត់ត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ហើយដោយសារគាត់មានទោស ហើយមានសាលក្រមជាស្ថាពរពីតុលាការនៅក្នុងឆ្នាំ២០១២ កន្លងមក ។ ដូចនេះគាត់គ្មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត គឺគាត់មិនអាចឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបានទេ ហើយក៏មិនអាចបោះឆ្នោតបានដែរ ។*

សំណួរ : តើឈ្មោះរបស់លោក សម រង្ស៊ី លុបទៅរហូតឬ?

ចម្លើយ : *នៅពេលដែលគាត់អនុវត្តទោសចប់អស់ហើយគាត់អាចចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតវិញបាន ។ តែការចុះឈ្មោះនេះយើងមិនមែនចុះឈ្មោះរាល់ថ្ងៃទេ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា គឺមួយឆ្នាំយើងចុះឈ្មោះម្តង ។ ប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅប្រទេសកម្ពុជា គឺចុះឈ្មោះដោយស្ម័គ្រចិត្ត ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវទៅចុះឈ្មោះដោយខ្លួនឯង ។ បញ្ជីបោះឆ្នោតប្រចាំឆ្នាំត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមួយឆ្នាំម្តង។ ឧបមាថាឆ្នាំបោះឆ្នោតនេះ យើងចុះឈ្មោះពី ខែកញ្ញារហូតដល់ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ ។ ដូចនេះការចុះឈ្មោះនេះមិនអាចចុះឈ្មោះមួយឆ្នាំ៣៦៥ថ្ងៃបានទេ ។ អញ្ចឹងទោះបីគាត់រួចទោសក្តី ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំដែលបោះឆ្នោតនេះគាត់មិនចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបាន គាត់មិនអាចបោះឆ្នោតបាន ក៏មិនអាចឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតបានដែរ ៕*

ក្រុមរៀបចំព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន គ.ជ.ប

អ្នកគ្រប់គ្រង

លោក មៃ សារី

ក្រុមនិពន្ធ

លោក មិន ពុធជេដ្ឋាវណ្ណ លោក សុខ លាត

កញ្ញា អេង រដ្ឋា

កំណែអក្ខរាវិរុទ្ធ

អ្នកស្រី ទិន សាវត្ថី

អ្នកថតរូប

លោក សាក់ ប៉ូរិន លោក អ៊ុក សំបូរ

លោក សំ បុក

ក្រាហ្វិកកុំព្យូទ័រ

លោក ប៉េង រតនៈ លោក មាស សុធារ៉ា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣

ប្រតិទិននៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី ៥ ឆ្នាំ២០១៣

(វិសោធនកម្ម)

ភារកិច្ចត្រូវបំពេញ	កាលបរិច្ឆេទ
ការផ្តល់សុពលភាព និងប្រកាសផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការឆ្នាំ ២០១២ ដោយ គ.ជ.ប	ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២
ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងបញ្ជីបេក្ខជន	ថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា - ថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣
ការប្តឹងតវ៉ាទៅនឹងការបដិសេធការសុំចុះបញ្ជីគណបក្សទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ	ថ្ងៃទី ០២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការដោះស្រាយបណ្តឹងដោយក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ	ថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការផ្តល់បណ្ណព័ត៌មានអ្នកបោះឆ្នោត	ថ្ងៃទី ០១ - ២៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៣
ការបិទផ្សាយបញ្ជីទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅ គឃ/សប	ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣
ការបិទផ្សាយបញ្ជីរាយនាមគណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជនឈរឈ្មោះ តាមមណ្ឌលរាជធានី ខេត្ត	ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការឃោសនាបោះឆ្នោត	ថ្ងៃទី ២៧ ខែមិថុនា - ថ្ងៃទី២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣
ការចុះឈ្មោះតំណាងគណបក្សនយោបាយ	ថ្ងៃទី២៨ ខែ មិថុនា - ថ្ងៃទី២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣
ការបិទផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោត និងបញ្ជីទីតាំង នៅការិយាល័យបោះឆ្នោត និងនៅ គឃ/សប	ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣
ការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និងការបិទផ្សាយលទ្ធផលបឋមនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត	ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣
ការប្តឹងតវ៉ាទៅ គឃ/សប អំពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ឬភាពមិនប្រក្រតីនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត	ថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣ (*យ៉ាងយូរត្រឹមម៉ោង ១១:៣០ នាទី*)
គឃ/សប សម្រេចលើបណ្តឹង ត្រួតពិនិត្យ បូកសរុបលទ្ធផល ធ្វើកំណត់ហេតុ និងបិទផ្សាយកំណត់ហេតុ	ថ្ងៃទី ២៩ - ៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣
ការប្តឹងតវ៉ាទៅ គធ/ឧប ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ២ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការសម្រេចរបស់ គឃ/សប	ថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការដោះស្រាយបណ្តឹងដោយ គធ/ឧប ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យបណ្តឹង	ថ្ងៃទី ០៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការប្តឹងតវ៉ាទៅ គ.ជ.ប ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ២ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការសម្រេចរបស់ គធ/ឧប	ថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការដោះស្រាយបណ្តឹងដោយ គ.ជ.ប ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យបណ្តឹង	ថ្ងៃទី ០៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការប្រកាសលទ្ធផលបណ្តោះអាសន្នដោយ គ.ជ.ប (ករណីគ្មានការបោះឆ្នោតសាជាថ្មី)	ថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣
ការប្តឹងតវ៉ាទៅ គ.ជ.ប ឬក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញអំពីលទ្ធផលបណ្តោះអាសន្នក្នុងរយៈពេល យ៉ាងយូរ ៧២ ម៉ោង	ថ្ងៃទី ១៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការដោះស្រាយបណ្តឹងដោយ គ.ជ.ប ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៤៨ ម៉ោង បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យបណ្តឹង	ថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការប្តឹងតវ៉ាទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៧២ ម៉ោង បន្ទាប់ពីការបដិសេធរបស់ គ.ជ.ប	ថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការដោះស្រាយបណ្តឹងដោយក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ២០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យបណ្តឹង	ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការបោះឆ្នោតសាជាថ្មី (ប្រសិនបើមាន)	ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៣ (ថ្ងៃចុងក្រោយ)
ការប្រកាសលទ្ធផលផ្លូវការ ការបែងចែកអាសនៈ និងការកំណត់បេក្ខជនជាប់ឆ្នោត (តាមករណីគ្មាន ឬមានបណ្តឹង និងករណីគ្មានការបោះឆ្នោតសាជាថ្មី)	ថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា - ថ្ងៃទី ០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៣